

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

HIRDETESEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetők és a velünk
 összeköttetésben levő hird. írók
 arányában részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FŐSZERKESZTŐ: DR. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

SZERKESZTESÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS.

FŐMUNKATÁRS: JARÓSS FERENC.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklámciókat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t.

Milliárdok győzelme.

Sok és nagy csalódás érte a mi ellenségeinket a világháború folyamán. Lazának válték a mi szövetségünket, amely pedig minden más kapcsolatnál szilárdabbnak, felbonthatatlannak bizonyult. Nagyon elbizakodtak számbeli erejük felsőbbségében és kitűnt, hogy a mi hadseregünk szervezetsége és páratlan hősiessége lett ur a harcban. Matematikai biztossággal számítottak arra, hogy gazdasági és pénzügyi téren fölibénk kerekednek, hogy minket, a németeket, osztrákokat és magyarokat, körülzárnak és kiéheztetnek, — hogy a világháború szörnyűséges kötségeit ők tovább fogják bírni pénzzel, mint mi. És ime ez a számításuk csalta meg őket a legnagyobb mértékben.

Ugy jártak, mint aki a halat vízbe akarja fúlasztani s közben ő maga szomjan epedez.

Kitűnt, hogy a hadviseléssel járó kiadások fedezetének az előteremtése, az nekünk az igazi elemünk; ebben vagyunk mi a legnagyobbak. Napnál fényesebben kiviláglott, hogy teljesen a magunk erejére hagyva, határtalanul többet tudunk produkálni, mint azelőtt s mint a felvilágunk ellenünk összeesküdött konglomerátuma.

Ime, a tőkepenzész franciá a világháború második évében az angol üzorsárhoz fordul s az angol üzorság maga is kölcsönt keres idegen piacokon; az alatt pedig az olyan szegénynek hirdett magyar nemzet már háromszor vágott ki a saját zsebéből ezer milliókat hadicélokra és ugyanazt cselekedte még fokozottabb arányokban az osztrák és még hatványozottabban a német. Tizenketezer millió márkát meghaladó összeggel zárult annak idején a harmadik hadikölcsön.

Ez a szép eredmény bizonyítja, hogy dicső szövetségünk finansiális tekintetben nem hogy gyöngülne, hanem káprázatos arányokban emelkedik az ereje és a számtalan csálhatatlan törvényei szerint válik mind legyőzhetőlenebbé.

A világ történelmének legnagyobb pénzügyi műveletét hajtott végre saját határain Németsország. És elnévelt, ellenségeink torkára forrt az a vád, hogy Vilmos császár birodalma egyoldalú és szertelen militarizmussal veszélyezteti az európai művelődést; ime, itt a bizonyosság, hogy nemcsak fegyver, hanem tudás, ipar, polgári erények és gazdasági erő dolgában is vezérszerepre van hivatva ez a nagy

nemzet és nem veszedelme, hanem mintaképe a többinek.

Bizonyos, hogy reánk, magyarokra is fölemlőleg és buzdítólag hatott a harmadik hadikölcsön jegyzésénél a német nemzetnek példája.

Büszkek vagyunk nagy szövetségésünkre s annak a hazafias aldozat-készség milliárdjaival aratott győzelmére. Büszkeségünk mentes minden irigységtől, nemcsak, mert az a fényes pénzügyi siker végeredményében nekünk is hasznunkra vált és válik, hanem mert a magunk körülményeihez viszonyítva mi is tudunk ilyen pénzügyi diadalokat felmutatni és nem maradtunk melatlanok nagy szövetség társunkhoz, aki ezen a terepen tanítómasterünk volt.

A német nemzet ragyogó példájával csak fokozta bennünk a hazaszeretetet és az aldozat-készséget, amelyből a milliárdokat a haza oltárára vittük.

LATOMÁS.

Irta és a Reviczky-Társaság egyik háborús estéjén emondotta: *Herény János.*

(Folytatás.)

— Igazad van. De hogy még jobban emeljem lelkednek bizalmát, ime megmutatom neked a harmadik támadó ködgomolygót is. Nezd csak, ennek a szürkességében is van valami fenyegetés. De ez már nem lángbogatás, csak valami csillogás. Kincsek csillogása, amiknek oltárt emeltek. Ez az oltár is vonzza a maga hívőit. Ezen az oltárnak a melege is megfogytja, nagyra nevelt a szunyádó erőket. De nem az — erkölcsi erőket. Az ilyen oltár körül, ha hirdetik is az emberiség nagy ideáljait, csak alarónak használják azokat, amely önzést és kápiságot takar.

Itt elhangzott a szürke férfio. Én elgondolkodtam a hallottakon és újból végigjartam a tekintetemet a küzdő ködömegekben, melyeknek szürke melsége annyi különböző akaratot, indulatot és érzést takar; amelyeknek mindegyikét más- és más lelek mozgítja s amelyeknek titkait egy röpké pillanat idejéig sora megvilágította ez az ólomszürkességbe takart különös valaki.

Aztán ismét megszólalt: „Ime, megmutattam neked, amit kértél. Ime, beláttál a harcoló nemzetek lelkebe eszméi madártárlatból. Nem láttál ugyan mindent, hogy is láthatnál volna, hiszen te véges elméjű ember vagy, aki a dolgok összetűgését és a mozgató erők mélységeit nem foghatod fel az utolsó gondolatig; de láttál annyit, amennyit látnod lehetett s amennyit jó volt látnod.

Azonban nehogy összetévedsz megint a dolgokat. Nem a más- más nemzetbeli egyes ember lelki képét mutattam én, hanem a nemzetek lelki képét.

Mert hiszen az örök ember egyéni képe nagy vonásokban minden népnél ugyanaz. Nálatok éppen azok az érzések, gondolatok foglalkoztatják, nemessitik és rontják az egyeset, mint akárhol másutt. Nálatok éppen úgy vannak jó és rossz emberek, mint másutt. De minden nemzettestben él valami sajátos nemzeti öserő, amelyik a maga életterejének és természetének különfűlése szerint, felszívja magába és átalakítja a neki megfelelő egyéni lélektartalmakat. És ezen az úton minden népben kialakul bizonyos „platói idea“-szerű nemzetjellem, amely el nem tagadható és megfigyelhető. Amelyet a mi magas nézőpontunkról mi is megfigyelünk; amely viszi, hajtja a maga népet, büvőkörébe von minden egyénit és éppen ezert szeszadokra megadja az illető nemzet lelki lépét és megszabja erkölcsit!

— Ertem, uram! Most már hiszem, hogy ha igazan az erkölcsi erők küzdelme a háború, akkor annak a közepén lévő két ködgomolygnak győznie kell a létezt való küzdelemben. Mert csak ezeknél láttam a nemzetjellem mögött igazi erkölcsi erőket, míg amazoknál a nemzetjellem háttere anyagiisan sötét.

Csak még egy kérdés zaklatja a lelkem: mi történik az egyénnel, akit a nemzetek küzdelme úgy sodor és dobál ide-oda, mint a vihar a porzsemet?

— Erre a kérdésre, erről a helyről, nagyon nehéz megfelelni. Hiszen láttad, hogy a nemzetek nagy testében — azokban a szürke tömegekben, ott alant — hogyan eltűnik minden egyéni.

De emlékszel rá ugyebár, hogy megmutattam neked azt a végtelenbe illő hegytornost is, ahol a Mindenható székel. . . Aki nem úgy látja a dolgokat, mint mi, aki, mikor nemzetek sorsa felett határos, megátja az egyes ember baját is. Hiszen tudod, hogy az ő akarata nélkül egy hajszál sem hull le fejedről. . .

„Uram! köszönöm neked, hogy megnyugtattál!“

„Nem, azt nem akarom! Még ne nyugodj! Én csak biztatni és erősíteni akartalak, hogy kitaró légy. Mert aki megnyugszik, az ellanyhul és aki ellanyhul, az rosszul küzd. Neked pedig és a tiednek küzdelmek kell még sokáig. Azért meg ne nyugodj, csak remélj, higgy és küzdj!“

De most már itt az ideje, hogy visszavigyelek oda alá, ahonnan jöttünk.

— Uram, ne még, ne még! Mondd meg, kérlek előbb, ki vagy te igazán?

Nem felelt, csak szeliden bucsút intett, alkja lassan elhomályosodott és szerte-foszlott.

Megdörzsöltem a szememet. . . aztán csodálkozva néstem körül. . . Ott találtam magamat szobámban. Zongó csönd pihent körülöttem és az ablakon beáruódott a hajnal kékes világozása. Vége.

Háborus apróságok.

A Hindenburg-kép.

A nagyaságos asszony reggel a cseléd-szobában meglepetéssel látta, hogy a szobalány ágya föött díszes keretben Hindenburg arcképe függ a falon.

— Hogyan kerül ide ez a kép, Mari? — kérdeste a szobalánytól.

— Tegnap vettem az oroszágos vásáron.

— Ez a kép nem illik ide . . . Hindenburgot megilleti, hogy képe legalább a szalonban függjön.

— Csak tessék itt hagyni naccsága, — felelte Mari — jó helyen van itt . . . Legalább éjjel nem mernek előbujni a muszkák.

Hát persze!

Kórházba került a baka, mert megropant a karja. Jól éreşte magát és dacára annak, hogy meggyógyult, ez az ágában sem volt kimenni. A főorvos naponként megkérdeste tőle:

— No, tudsz-e már dobolni?

— Főorvos urnak jelentem alássan, — nem tudok.

Igy ment ez sokáig, végre is a főorvos türelmetlen lett:

— De hiszen semmi baja a keszednek! Miért nem tudsz dobolni?

— Főorvos urnak alássan jelentem, azért nem tudok dobolni, mert én kúrtós vagyok.

Az emberismerő ezredes,

As északi harctér egy nyomorúságos falujában feküdt a huszárezred. Nem igen jutottak a magyar fiúk valami tisztességesebb itókához, messzefődön sem volt híre annak.

A tisztis-asztalra minden este három üveg bor jutott; Miska huszár kötelessége volt esténként behüteni a kutba ereszett vödörrel a három flaskót.

Tantalusi kinokát állott ki a fia. Egy este már nem is bírta tovább a kísértést; eldugta az egyik üveget a pajtásánál és vacsora előtt keményen jelentette az ezredesnek:

— Jelentem alássan, elittörtem egy üveget!

— Gazember, kitöttetlek, ha még egy üveget elittörsz. Eat az üveget, az ördög bujjék beléd, megihatjátok. Mers!

Haragszik az öreg huszár.

A front mögött a sziklás hegyi uton, ösvény mellett ballag az öreg nagybajuszú huszár. As ösvény hátára kondorokba rakva a menázi a frontban harcoló gyalogság számára, — a lovassági harcok sünete idején menáziit eskortíroz a csaták félelmetes ördöge. Amint ballag nagyokat tujva, lassadv a hegyi uton, egyszerre fogja a sapkáját és kegyetlenül földhöz vágva cifra elkeríti:

. . . — Hogy az a felséges jó Isten mi mindent cselekedjék a szörtől bozontos muszkákkal!

Kérdi a pajtása:

— Mi baj testvér? Miért haragszol annyira a muszkára?

— Hát mán, hogy a menyörgös istennyilába ne haragudnék, ha miatta kellett megéernem azt a esgyent, hogy a baka után hordom a menáziit!

Muszka támad, muszka bánja.

Mikor még a hatalmas, a világ lege'ső katonai államát representáló orosz Góliát teljes erejében kínos nyomással nehezdet

Európa békéjére, — megvallhatjuk most már — voltak kétkedők elegenden, akik nem hittek az orosz hatalom legyőzésében. Ez a csoda már fölélvel eszeltt megtörtént, amikor az orosz futott mindenütt rengeteg oroszágának belseje felé. Futásában az üldözők kíméletlenül követték és az óriási mennyiségű elhányt és elhagyott felszerelési tárgyak mutatták, hogy mennyit vesztett az orosz. Még a mi 14-es honvédeknek is kijutott belőle és a fiatal honvédujancsereg ssákmányolt orosz pusztával tanulja a fegyverfogásokat, melyet majd nehaokára ismét az orosz Góliát mellének fordíthat.

A muszka támadott meg bennünket s már annyira vagyunk, hogy saját fegyverével adhatjuk meg neki a kegyelemdőfűst. Ez a némán szembeötölő muszka fegyver a legjobb bizonyíték, hogy küzdő csapataink mily óriási fölénybe kerültek az oroszsal. S ha ná'unk van orosz puska, jutott belőle bizonyára máshová is, ami nem válik dicseretére a megszégyenített orosz Góliátnak.

„Gott strafe England! a magyarul.

Rövid szabadságra hazatérőben két somogyi huszár megáll egy kirakat előtt, ahol sok képes levelezőlap látható ezzel a fölirással:

„Gott strafe England! a

A huszárok nézik, nézik a levelezőlapokat, — az egyik megkérdesi a bajtársát: — Komám, mi az ördög az a cifra írás azon a képeslapon?

A másik, aki jártasabb az olvasás mesterségében, kibetűzi:

— Aszongya, hogy Gott strafe England.

— Hat mi a csoda az?

— No, meg azt se tudod? Mi lenne?

Annyit tesz az magyarul, hogy a fene egye meg a talját!

A hét inget viselő talián.

As egyik innsbrucki ujság tess említést egy odaszállított fogoly olasz katonáról, aki lástól gyötörve rogyott össze, amikor Innsbruckba hozzállították. Természetesen nyomban orvosi kezeles alá vették a szenvedő olasz harcost és amikor a vizsgáló orvos elé került és le kellett vetkőznie, csodák-csodájára látták, hogy a hidegrázásos talián éppen hét inget vette a testéről. Ez még októberben volt! Tehát akkor, mikor a mieink még issadták a legfőlebb éjjeli és a havas hegyeken huszákat magukra a jó meleg csukasszürke köpönyeget. És a didergő talián hűlés áldozata lett megis. Tüdőgyuladába esett. Mi lesz azonban később és hány inget kell a taliánoknak magukra öltetniük majd január-februárban, mikor csikorgó hideg jár és meteső szél súvít végig az Alpesek között és amikor csonttá fagyhat az ember, aki nincs szokva és edve a hideghez? — Szegény taliánok!

S A N Y I.

Kényeztetlek és becsétek,
Mikor elment, sirva néztek
A virágos vonatot.
Mindig pajzán, mindig könnyed,
Edig akkor fájt könnyet
Sok szem érte ontla ott.
Bucsuztatták mosolyogva,
De könny volt a virágokba'.
Mintha sugná valami:
Muszka földnek hideg karja
Sok hősünket eltakarja
S vissza nem jön a Sanyi.

Hölgyek vidám trubaúrja,
Néki szölt a cigány húrja,
Ó a fő táltáros,

A hán'ot még nem turtó,
Merre lengett szöke furtje,
Élénk lett a táncmező
Csupa erő és egészség,
Sziveség és tettekreasság,
Róla csak jót hallani.
Édes anyja szemefénye,
Sok leányiszó bús reménye
És jó pajtás a Sanyi.

Megfutták az ezred kúrtjét,
Levdagta szöke furtjét
És mondurba öltözött.
Oldalára köve kardot,
Muszkaország felé tartott
Sok vidám bajtárs között.
Mint mikor a bába készül,
Ment vidáman, ment vitézül.
Csak néha fájt valami;
Ha szenvedő Már'ja képe,
Édes anyja jut eszébe,
Könnyet hullat a Sanyi.

Honvéd zászlós 14-es,
Mindig fúrge, vidám, édes,
Mint egy róza, harmatos.
A veszélytől meg nem retten,
Mintha bában, a parketten
Szupécárdust járna most.
Kúrt ha szöleit, ment előre,
Kipirult az arca tőle,
Mikor hallá hangzani;
Sok golyó jött, egy sem érte:
Egy imádság elkisérte,
Bármerre járt a Sanyi.

Ágyu bömböl. Hegy-völgy reszket
Új rohamra megy az ezred,
Trombita bug és a dob.
Szálfa roppan, srappel robban,
Ó mindig ez első sorban,
Hol a veszély legnagyobb.
De egy este bús a tábor,
Elesett a hős, a bátor,
Csak annyit tud mondani:
„Jó anyámnak, hü barátok,
Hogy mi győztünk, m'gmondjátok”.
S meghal büszkén a Sanyi.

„Kersék János.

A testedzés télen.

Irta: Szabolovszky István tanár.

A folyó háboru világosan jelzi, hogy mily fontos és szükséges a test edzetsége a kemény hideggel szemben. A harctér kint a természet ölen van, ahol az évszakok és az időjárás teljességében érvényesülnek. A harcoló katonaságnak pedig alkalmazkodnia kell ezekhez a változatoshoz; ha ássokhoz. Le kell gyúrnie a keletetlen hatásokat, amibez nemcsak az ütözök, hanem a test edzetsége is kívánatos. Aszomban a haladó kor, a kultúra különböző kényelemmel látja el az embert, aminek igen sok káros következménye van. Előbbben a szervi és az idegrendszerbeli elpuhítság. A sárt helysegekben való folytonos tartózkodás következtében az izmok elvesztik eredeti, természetes rugékonyságukat, acéios, elentállt voltak. Terjednek a különböző szervi és idegrendszerbeli nyavalyák. Asz ily milíőben nevelkedett gyermek lassan-lassan elveszti fizikai önállóságát; különböző segédeszközökkel, manókkal pótolja azt. Ez nem helyes, természetes fejlődés. A nevelés csak akkor jár a helyes uton, hogyha nemcsak az éss, hanem a szervezetet is edzi. Mert, mint alább látni is fogjuk: a szervi munka, a külső hatások, így tehát a fokozott hideg is a lelket, a lélek működését is érintik. Be van bizonyítva, hogy az egyének, ha este javat sárt helysegekben töltötte, az időjárás különböző hatásai igen könnyen megbánítják szelteme működését.

Nincs hozzászokva a természet különböző hatásaihoz. Est leginkább a figyelemnél lehet észrevenni. A figyelem fiziológiailag semmi egyéb, mint bizonyos fokú értágulással párosuló veraszás az agykéreg megfelelő területén. A hideg szűnti, a meleg pedig tágítja az értendzert. Telen a véretek összehúzódnak, összehúzódnak, kevesebb vért szállítanak az agyerekeknek. A figyelem lazább. Aszou egyennél, aki nincs hozzászokva

az időjárás különböző viszonyosságaihoz, változataihoz, a hideghez is, az érvátozás hevesebb, szerényesebb, mint az időjárásos alkalmazkodni tudó egyénél.

Az előbbi egyen a nagy hidegben alig tud gondolkodni, nem tudja kormányozni, összpontosítani a figyelmét. Felette szórakosott, feledékeny. Már pedig téli háboru azt követeli a katorgától, hogy helyén legyen az ész és a figyelmé. A test kellő edzése lassan eltünteti a hibákat. A szervezet megtanul az időjárásos alkalmazkodni. A szervek, véretek összehuzódási képessége szabályosabb. A test nem tásk meg egyhamar. A szalon birja a fokosott hideget is. Eltűnedeznek a megfázásból eredő betegségek, ami nemcsak a háboruban, hanem a békében is fontos. A test edzését az iskolákban kell kesdeni. Ma az iskola meg nem felel meg a testedzés követelményeinek. Hisz jól tudjuk, hogy a tanuló nap-nap után bent a szabadban tartózkodik, ahová az időjárás nem hatolhat be.

Ilyen rendszerű a tornaterem is. A tornaterem csak erősíti, ügyesíti, de nem edzi a testet. Az ifjúsági játékok és a szabad-téri tornák csak a jó időben, tavasszal, nyáron és ősszel érvényesülnek. Telen megszűnik e külső művelet. T. i. most.

Pedig a test edzése a hideggel szemben csak a téli hónapokban érvényesülhet. Még pedig kint a szabadban. Utatok a nemet és az amerikai testi nevelésre, ahol telen és a legnagyobb hidegben is kint a szabadban folyik a test edzése. A tanulók nemcsak a tornaszorak alatt, hanem más órák alatt is kint tartózkodnak. Hóból különböző dolgokat, átlatokat, várakat, lövéssárkokat, fedéseket csinálnak.

Valóságai szelődőnek a hóval. Nem hanyagolják el a teli sétákat, kirándulásokat sem. A tanulók minden nap bizonyos körfutást végeznek az iskola kertjében, ami fejleszt a tüdő kapacitását. Ruhajuk könnyű, de elég mel. g. Amikor pedig napsütés van, parkurálnak. Vannak üvegtetővel ellátott túrdomedencék. A medence környéke homokkal van befedve, ahol a tanulók pörére vetődve sütkéreznek a napon. T. i. telen. A tanulók bőre telen is barna és edzett. Itt a nátha, vagy egyéb megbetegedés ki van zárva. Ézenkívül vannak teli sportjáruk is: a röplázás, a skizés, a korcsolyázás stb. Ilyennek képzelmem en a magyar testi nevelés reformjai!

Természetes, a magyar nemzet veleszületett tehetségeit itt is felszínre kellene engednünk. Az első népreteg e tekintetben elege edzett. Hisz elete javát kint öti. A szalon a társas tanulói jusság testedzéséhez meg igen sok szó ter. Ennek nagyobbára az egész oktatási rendszer a hibás. Az iskolaelvűeknek nincs szabad terük. Egyenesen más házak közé vannak ekelve, nem úgy, mint a nemet és az amerikai iskolák, melyek városos parkokban, kertekben vannak elhelyezve. Ez a rendszer meg kell honosítani nálunk is.

Hadd mosogjassak, cselekedjenek a tanulók kint a szabadban is, nemcsak a zrt helyi osztályban. Így aztan erős és edzett nemzetekülük lesz. Nem fogjuk átadni a kultúrát, amely peyhüdté tette a szervezeteit!

Barsvármegye lejtőbadófizető bizottsági tagjainak az 1915. évre összeállított ideiglenes névjegyzéke.*)

Dr. Radnai Farkas*Grazsentkereszt	30610
Franki Eue Nagyszáró	9782
Dóra Miklós Hutt	8238
Jósef kir. herceg Kistapolcsány	7148
Dr. Lányi József* Nagyvárad	6097
Vepv Vugronics Ó Nyitraaszeg	5808
Rovay Simon báró T. jnasári	4830
Lindeiboti H. báró Pusztahatár	4326
Erbogen Károly Budapest	4093
Kochelmann K. Vihnye	3425
Madvécsy Andor Vihnye	3426
Szandcsner Sándor Maises	3387

*) A csillaggal jelzeteknek adójuk kétszeresen van kimutatva.

Szent- Ivány O. Béád	3258
Pető Albert Aranyosmarót	3060
Pável Izidor Ersekujvár	2944
Pollák Zsigmond Verebely	2941
Tariach Rzsöz Barsfüss	2753
Grossmann Gyula Malonya	2619
D. Gasparetz B.* Grazsentkereszt	2648
Dr. Lanyi B.* Aranyosmarót	2474
Szent- Ivány Egon*Parlep	2448
Dr. Balog Sándor* Léva	2386
id. Klain Ödön Léva	2364
Kasy János Garamveszele	2361
Engel József Léva	2341
Schick Vilmos Verebely	2149
Maiath István Aranyosmarót	1940
Weisz Fűöp Barfüss	1841
Adler József Fejérszelezeny	1833
Levancu László* Besztercebánya	1705
Keits Gyula Zivaujfa	1766
Radnyaszky J. Barfüss	1762
Pető Bertalan Aranyosmarót	1747
Hecht Bernát Tid	1686
Schick Lipót Verebely	1697
Krajcsovich Rzsöz* Esztergom	1556
Horn Jakab Barsendred	1517
Ambrosy I. gróf. Malonya	1516
Grüa Dzsöz Nemesoroszi	1451
Hecht Vilmos Malas	1452
Króber Geza Aranyosmarót	1415
Kosztolányi István Nemeseny	1386
Molcsitzky László Malas	1353
Bencovich Geza Garamujta	1340
Boros Gyula Léva	1286
Vargha József* Nagysaló	1250
Simonyi Béla* Aranyosmarót	1220
Hecht Lipót Alsópet	1170
Kraftszay József* Verebely	1113
Dr. Beicza Pa.* Aranyosmarót	1110
Dr. Gózin Karoly Ersekujvár	1105
Kintei Rzsöz Aranyosmarót	1100
Vibor Gabor* Csoka	1086
Dombay Vilmos Barsendred	1082
Pető Artur Aranyosmarót	1080
Schwartz Gyula Kormöczbánya	1049
Beicsak László* Léva	1046
Balogh János Barsendred	1043
Kingwad Adolf Barsendred	1035
Báthy László* Léva	1024
Dr. Komosa Béla* Léva	1022
id. Ördög V.* Fekővezekény	994
Porlak Ignac* Grazsentbenedek	994
Sauer Lidor Léva	985
Botka A pad Kisevekeeny	978
Botka Zoltán Kisevekeeny	978
Szabo Auot Aranyosmarót	943
Fiska Sándor Grazsentkereszt	938
Dr. Zsönyay J.* Loker	936
Epoly Ferencz* Nagyfalva	920
Paton Gusztaf Kisugrocz	915
Bako Ferencz Léva	898
Báthy Gyula* Garamujfa	872
Dr. Karath M.* Léva	872
Szajocly A pa* Ujót	866
Faba Simon* Barsendred	864
Szakacs Viktor* Óvárs	864
Liptay László Garamujfa	859
Simon Armin Loker	840
Comegner Karoly Ersekujvár	835
Conato Ivan Tore	830
Dr. Sándor Samu* Léva	826
Riztmann Ignacz Léva	799
Soda Jalo.* Nemeseny	768
Madvécsy S.* Léva	750
Weisz Auot Aranyosmarót	729
Eisenberg Karoly Aranyosmarót	727
Krastonis Imre Alsószelzeny	726
Császár Sándor Lúe	721
Hinter Béla* Zsolmer	720
Dr. H. czi K.* Grazsentbenedek	718
Dr. Frommer I.* Léva	717
Wortheimer Izidor Grazsentbenedek	707
Novoty János* Barstaszár	694
Dr. Ardó Sándor* Aranyosmarót	690
Dr. Keuessey K.* Zselis	678
Schneider József Kormöczbánya	676
Dr. xer József Aranyosmarót	672
Dr. Seiner O.* Léva	650
Holló Sándor Budapest	648
Weisz Sámson Léva	648
Dr. Lúey György* Aranyosmarót	642
Dr. Dudich Endr.* Nagysaló	630
Zimncsan József Z arnóca	625
Dukez Lipót Léva	612
Pintér Karoly* Aranyosmarót	608
Dr. Percay F.* Aranyosmarót	608

Hecht Ede Barsendred	607
Rabinek Nándor Ohaj	599
Dr. Botka Gyözö* Aranyosmarót	598
id. Konez Karoly Alsóvárad	598
Dr. Petö Iare* Aranyosmarót	592
Lévai Péter Barskifaud	588
Klacsánszky J.* Kistapolcsány	582
Dr. Gálányi M.* Léva	578
Auderle Ernő Grazsentkereszt	575
ifi. Konez András Alsóvárad	575
Dr. Fekete Vince* Zselis	572
Havas Béla* Nagyugrocs	570
Levatic Gusztaf* Léva	570
Raschmann T.* Aranyosmarót	562
Frommer Mór Léva	559
Dr. Petyko I sák* Kormöczbánya	554
Dr. Porgács J.* Aranyosmarót	550
Benkovics János Aranyosmarót	541
Baliga Pál Szelposeny	534
Dr. Keresk János* Léva	534
Engel Adolf Aranyosmarót	523
Dr. Prissner Gy.* Léva	508
Minár János Barstaszár	494
Spuller Gyula* Garamszőlös	493
Grotte Vilmos Léva	473
Kaveggia Kámá* Alsóladány	472
Forgacs M hály Léva	461
Dr. Weisz L. pó.* Léva	433
Ralbovasky Eudr.* Alsószelzeny	429
Gazdik János Kormöczbánya	410
Dr. Török Mór* Aranyosmarót	388

A vilgháboru krónikája.

November 26.

A csapataink visszafoglalják a montenegróaktól a boszniai Csajucát. A szövetsége hadak Sjenicától és Novibazártól délre a Giljeva és a Mokra-planinán nyomulnak előre. A Rigómezőt teljesen elfoglaljuk. — Az olasz harctéren a görzi harcvonalon a heves harcok tovább folynak. Görzök tervszerűen övik az olaszok. — A nemetok az orosz harctéren Bersemündenél és Dünaburg északi harcvonalán visszaverik az oroszok támadásait.

November 27.

A szerb harctéren Drenicától délre bolgár csapatok éthaladnak a Gores-S imlia-Jezerce-Ljubotin-vonalon és 3500 foglyot ejtenek és 8 ágyút zsákmányolnak. A csapataink Mitrovicától nyugatra a montenegrói határ felé, délnyugatra a Kina-szakassig vetik vissza az ellenséget. Mitrovica mellett e fogott szerbek száma 1700-al emelkedik. — Az olaszok az egész tengermelközi harcvonalon tamadnak. A Mrzi Vrh, a tolimeni hidtő és a görzi szakass ellen intézett olasz rohamokat a csapataink visszaverik. A Monte San Michele északi lejtőjén folyó küzdelem harcvonalunk teljes megtartásával végződik. — A török csapatok az Irak fronton Koronától északra és Kut el Amra vidéken visszaverik az angol támadásokat.

November 28.

A szövetségi csapatok a szerb had-erő elleni főhadműveleteket befejezik. A szerb hadseregnek csaknem a fele hadifogságba jut, gyér maradványai az albán hegyekbe menekülnek. A szövetségesek az üldözést tovább folytatják és a loeki uton Rudnikot elfoglalják és újabb 2/00 foglyot ejtenek. — A Iszonzo-szakasszon a csapataink visszaverik az olasz támadásokat. Az ellenség küldetésen nagy, véres veszteségeket szenved. Oslavianál állásaink előtt 1000, Mrzi Vrhnel 400 olasz holttest hever. — Az entente újabb jegyzéket intéz Görögországhoz.

November 29.

A bolgár előrenyomulás Prizren és Monastir felé sikeresen halad előre. A bolgárok 3000 foglyot ejtenek és 8 ágyút zsákmányolnak. A franciák is visszavonulnak a bolgárok elől a Crna folyó jobbpartjára. Mackensen hadosztójára újabb 1500 foglyot ejt. A szerbeketől zsákmányolt ágyúk száma 502. — Az Iszonzo fronton kemény harc után összes eddigi állásainkat megtartjuk. — A török hadsáértér Irak

frontján az angolok folytatják a visszavonulásukat. Kaukázusban és Dardanelláknál heves tüzérségi harcok folynak. — A világháború egyéb harcterén a helyzet változatlan.

November 30.

A bolgárok hatalmukba kerítik Kucsevo, Krnsevo és a Csarna folyón át a Monastirhoz vezető utakat és 5200 foglyot ejtenek a 24 ágyút szákmányolnak. Maczenzen hadseregét 1000 foglyot ejt. A csapataink a montenegrókat Plevlje felé vetik vissza. — Az olasz harcterén a hős csapataink az olaszoknak minden támadását visszaverik Tolmeinnél, Píavánál Ostavijánál és a doberdói fennsík északi szélén. — A világháború egyéb harcterén kisebb jelentőségű harcok folynak.

December 1.

A csapataink a szerb-montenegrói harcterén átkarolják moszulattal Plevlje felé vonulnak. Kövess tábornok serege novemberben 40800 szerb katonát és 26600 védőtüleszke korban lévő szerbet fogott el, valamint 179 ágyút és 12 géppuskát szákmányolt. A bolgár csapatok elfoglalják Prizen városát és a szákmány: 17000 fogly, 50 ágyú és 20000 fegyver. Az entente hadserege a Vardar és Csarna szögletében van zárva. — Az olaszok támadása a görri vonalon alábbhagy. Egyébként az olasz harcter többi részén heves tüzérségi harcok folynak. — Az orosz hadsereg az osztrák-magyar főparancsnokság alatt harcoló szövetséges hadseregek 12000 foglyot ejtenek és 32 géppuskát szákmányolnak.

December 2.

Csapataink éjszaki harcok után bevonulnak Pévjebe. Egy osztrák-magyar felszázalój Mitrovicától délnyugatra 4000 szerbet fog el és 2 ágyút szákmányol. A bolgár csapatok folytatják az offenzívájukat Prizenen túl. A bolgárok a szerb háború kezdetéig 50,000 foglyot ejtenek, 265 ágyút, 136 tüzérségi munitiót és kocsit, 100 000 puskát, 36 000 granátot, 3 000 000 töltényt, 2350 vasúti kocsit és 63 mozdonyt szákmányolnak. — Az olasz harcterén Mrzi Vrb, Dolje és Tolmein előtt az olaszok minden támadása összeomlik. — A francia harcter különböző részein folyó tüzérségi és akneharcokon kívül különböző események nem történnek. Az orosz harcterén nincs újság. — A magyar képviselőház harmadik hadi ülésszaka megnyílt. — A török harctereken lényeges esemény nem történik.

Leveleinkre hadisegély bélyegyet ragasszunk.

Különfelek.

— **Lapunk barátai** és olvasóinak szives tudomására hozzuk, hogy a „Bars“ a háborús viszonyok szülte technikai akadályok, személyzethiány következtében az eddigi nyolc oldal helyett egyelőre négy oldalra fog megjelenni. Mindenesetre igyekseni fogunk, hogy az a kivételes állapot minél rövidebb ideig tartson. Eddigél több vidéki lap beszállította megjelenését; azonban mi lapunkat minden körülmények között fenn tartani kívánjuk, habár rövid időre kisebb terjedelemben is. Kérjük ezért olvasó közönségünk szives enesését, mi pedig ígérjük, hogy az akadályok legyőzése után ismét a régi formában, ajult erővel fogjuk hivatásunkat teljesíteni városunk, vármegyénk és hárszánk szolgálatában. — *A kiadóhivatal.*

— **A király elismerése.** Tizenhat hónap óta dul a világháború. A nagy háborús munkában derekasan megállották helyüket a mi közigazgatási tisztviselőink. A katonai szolgálatra történt behívások következtében megfogyatkozott létsámú közigazgatási tisztviselői kar fáradszaktalanul, lelkes odaadással végezte a reá hármas

megszaporodott és sürgősségénél fogva idegfeszítő munkát. Így első sorban nekik köszönhető, hogy a közigazgatás gépezete a háború alatt is nemcsak minden fennakadás nélkül, hanem egy működik, hogy azt az illetékes polgári és katonai tényezők ismételtlen a legnagyobb elismerésre méltatták. A közigazgatási tisztviselői a hárviseles érdekében kifejtett nagy munkájukért rendkívüli kitüntetésben részesültek. A király elismerését és köszönetét fejezte ki a vármegyeyi és községi tisztviselőknak. Az erre vonatkozó királyi kézirat olyan kitüntetően meleg hangon szól a tisztvi eők háborús szolgálatairól, hogy azt a tisztviselők méltán örishetik kőspályájuk és a mai nap idők egyik legbecesebb emléke gyanánt.

— **Halálozás.** Mély gyász érte az esztergomi főszékesegyházi káptalant, amelynek egyik érdemteljes és jólelkű tagja, *Blümehuber Ferenc dr.*, apostoli főjegyző, a pápa házi főpapja, a káptalan nagyprépostja, a szentszék ülnöke, nyolc év óta gyémántmisés áldozár, az esztergomi főegyházmegyeyi papság nesztora folyó évi november hó 29.-én, életének 92.ik, áldozópapságának 68.ik évében hosszas betegség után visszaadta lelkét Teremtőjének. A megboldogult nagyprépost ifjabb korában és életének deien egyházi elfoglaltságain kívül értékes, tudományos munkálkodást fejtett ki és évek előtt nagyobb jótékony alptrányokkal tette emlékezetessé nevét. Hűt tetemeit folyó hó 1.-én délelőtt 9 órakor összinte és nagy részvétel mellett a főszékesegyház sírboltjában helyezték örök nyugalomra. — Legyen áldott emléke!

— **Katonai kitüntetések.** *Mittelmann Sándor*, a szandriki ezüstyárnak könyveője, tartalékos hadnagy, az ellenség előtt tanusított bátor magatartásáért Signum Laudis kapott. — A legfőbb hadvezetőség *Kutsera Bela* 14. honvédságeredbeli zászlóat az ellenség előtt tanusított vitéz és bátor magatartása elismeréséül az I oszt. vitézségi éremmel tüntette ki.

— **Miniszeri köszönet a vidéki hírszíróknak.** *Teleszky János* pénzügyminiszter a harmadik hadiköcsön fényes sikere alkalmából, amelyben nagyrésze van a vidéki sajtó hazafias és fáradszaktalan közreműködésének is, leiratot intézett *Szávay Gyulához*, a Vidéki Hírlapirók Országos Szövésge elnökéhez. A pénzügyminiszter a leiratban a vidéki sajtó munkásainak összinte és hálás köszönetét és elismerését fejezte ki.

— **Gy' szhír.** Verebely községének külön gyászjelentéséből a legnagyobb részvétellel értesülünk, hogy *Szarba István*, Verebely községnek páratlan szorgalmu jezője, Barasvármegye törvényhatósági bizottságának tagja, mult hó 22.-én, 52 éves korában, tüdőgyeadás következtében kissezvedett. A megboldogult, aki Líván született, előzőleg a barsbesei körnek volt jegyzője. Később pedig évek hosszú során át Verebelyen folytatta nemcsak a közigazgatás, hanem a község társadalmi és kulturális fejlesztése terén is kiváló és közhasznu működését. A vármegyeyi községi és körjegyzői egyesület érdemes és általánosn tisztelt elnökét gyászolja az elhunytban, akinek halálát özvegyével és hat kis-korú árvaival együtt rokona, barátai, ismerősei és Verebely községnek lakosai is mélyen fájálják. — Áldás és béke porain!

— **Mikor vonulnak be a 43-50 éves népfelkelők?** Mára befejezett nyert a 43-50 éves II. osztályú népfelkelők sorozása, azóta állandónan ígatta a község, hogy mikor vonulnak majd be a legöregebb népfelkelők? Sokan abban a főtévésben voltak, hogy már az idén meg fog történni a behívás. Mint hivatalos helyről írják, ezeknek az öreg népfelkelőknek behívása az eddigi tervek szerint legkorábban márciusban fog megtörténni. Március előtt semmi esetre sem hívják be őket. A behívás ideje márciusnál csak később, de hamarabb nem következhetik be.

— **A népoktatás és a fűtés.** Köz-tudomásu dolog, hogy a vidéki iskolák fűtése a béke idején igen csekély összeget emészt fel, mert a tüszelő anyaghoz könnyen, olcsón és első forrásból jutottak. Ez az

állapot most az általános drágulás folytán megezünt, mivel a kitermelt fát mindenki a legnagyobb áron igyekszik értékesíteni. Az iskolafentartókat egyre-másra jelentik, hogy nem tudják a tantermeket fűteni. Ha valami olcsózerű módon nem sikerül a faszükséglet kiküszöbölése, sok helyen kénytelenek lesznek a tél idején az iskolákat bezárni.

— **Hatvanmillió vas-ötfilleres.** Németországban hatvanmillió ötfillerest vernek vasból. És minthogy az állami pénzverő hivatalok nem tudják előállítani ezt a nagy mennyiséget, felhasználják a magán-pénzverdek munkáját; azok is készíttik majd vasból az ötfillereseket. Németországon azért van szükség ilyen sok ötfilleresre, mert az elfoglalt tartományokban, ahol teljesen elfogyott az aprópénz, a lakosság a német katonák által forgalomba hozott nikkel- és réspénzt othontartja és nem adja ki. Ezek is úgy tesznek, mint nálunk a tudatlanok és balgák, akik az esütést pénseket dugdossák el. Ugy hírlik különben, hogy német példára a magyar és osztrák pénzügyi kormányok is fognak váltópénzt veretni vasból. Egyelőre csupán 20 filleresek vezetéséről van szó és ilyen irányban már megtörtént az intézkedés.

— **A városi tisztviselők és alkalmazottak pótléka.** A beügyminiszter sürgős rendeletet intézett a városok polgármestereire, melyben bekívánta a városi tisztviselők, altisztek és szolgák létszámának és fizetésének kimutatását. És a tisztviselők és alkalmazottak részére nyújtandó háborús drágasági pótlékkal függ össze. A terveast szerint — írja a *Komáromi Lapok* — az összes városi és közigazgatási alkalmazottak részesítettek a pótlékban, amelynek összege több millió koronát tesz.

— **A bolgár Vörös Kereszt jelvénye.** A Bolgár Vörös Kereszt Támogatására Alakult Országos Bizottság által kiadott és a négyeszővetéséget ábrázoló remek műtű jelvények iránt országsszerte nagy érdeklődés mutatkozik. Miután technikaiag lehetetlen minden egyes érdeklődőnek az általa kívánt példányt postán elkülden, ennélfogva az Országos bizottság, mely Budapesten az Országos hárszékben, kerli a vidéki városok hazafias kereskedőit, hogy levelezőpon forduljanak hozzá és kerjenek bizományi eladásra és ök vállalkozzanak ez eladására ott helyben. A tiszta jövedelem a bolgár bajtársakat gondozó Bolgár Vörös Kereszt Egyletnek jut. A jelvények ára tinnoman tüzszomancsra egy korona, somán nékül 60 filler. A Bizottság a jelvényeket portómentesen küldi.

— **Olcsóbb lett a sertés.** Az esztergomi piacon — mint az *Esztergom és Vidéke* írja, a sertés ára nagyon lement. A hízott sertés kilogramm árában 3-60 kor., sőt olcsóbb is. A budapesti árak is szálltak és ennek dacára a hentesek (akár csak Líván) még mindig a régi árakat tartják. Esztergomban már többen kertes piaci árúsításra engedélyt, melyet meg is kaptak és így már legelőrebb olcsóbb sertéshez is fog kerülni a piacra. Adjon Léva város polgármestere is engedélyt a sertésheznek a piacon való elárúsítására, akkor bizonyára a messárosok jövedelmükre térnek és a községesség merszekebb, mondjuk a maximált áron, jut majd sertés-húshoz és szallanához.

— **Hány ház pusztult el a Felvidéken?** A háború alatt Szimplenyvármegyében elpusztult 1853 lakónak és 2670 gazdasági épület, Sáros megyében 1434 has és 2280 gazdasági épület, Ung megyében 95 ház és 130 gazdasági épület. A tereadaiomnak tudnia kell, hogy nemcsak a lakóházak felépítése fontos, hanem éppen úgy kell gondoskodni a gazdasági épületekről is, mert a gazdáknak erre ehető szükségük van.

— **Nem lesz drágább a szivar.** Több napnap közlése után mi is azt írjuk lapunk előző számában, hogy január hónap folyamán a szivar és cigaretta árat negyven százalékkal felemelik. Luetékes helyről nyert információ szerint a hírek sommi alapja nincs és sem a cigarettának, sem a szivarának megdrágítását nem tervezik.

— Kik nem lehetnek ápolónők ?
A hadikórházak parancsnoksága elrendelte, hogy tanítónők és övönők nem vehetnek részt a sebesült katonák ápolásában. As intézkedés célja a járványos betegségeknek iskola utján való esetleges elterjesztésének megállítására.

— A kivándorlás és a háború.
Amióta nemcsak a szorosra vett magyar határokat, de a közep európai szövetséges államok országit is körülvette csilgő szuronykossorujával az ellenséges nyugat, észak és dél, — végtelenül kicsire apadt, sőt el is enyészett az utóbbi időben teljesen a német egyik legveszedelmesebb betegsége: a tömeges kivándorlás. Az európai országokból 1870—1910-ig több mint 34 millió ember vándorolt ki. Magyarország ezen idő alatt 1,246,890 embert vezetett a kivándorlás által. Ha a 40 évi időtartamot mint osztót vesszük, megközelítő képet kapunk arról, hogy 30 ezerrel több erős karú ember maradt vissza a hazában, mert nem vehetett vándorbotot a kesébe ellenségeink miatt.

— Ne csomagoljunk ujságpapírba! Nemetszágban már figye mezelettek a kereskedőket, hogy az árukat ne csomagolják ujságpapírba. Az ujságcenzúra szempontjából tudnillik alaposan átvizsgálják a áldeményeket és így kesedelmet okozhat az ujságpapírba való csomagolás. Talán nálunk sem volna fölösleges ez a jó tanács megsvivlése, még mivelőt néhányan a saját kárunkon okunak.

— A petróleumárak maximálása.
A petróleum árának mesterséges megdrágítása vegre arra az elhatározásra bírta a kormányt, hogy megállítsa a petróleum legmagasabb árát. A petróleum árának emelkedése különösen a szegényebb néposztályt sújtotta, de a petróleumgyarak ezzel nem sokat törődtek, folyton emeltek az árakat. Az ármelet azzal okolák meg, hogy a nyersanyag beszerzése nehézségekbe ütközik. A nyersanyagforrások már hónapok óta bőven izogattak a nyersanyagot és a finomítóknaK nincs okuk panaszra. Remélni leheteg a petróleumárak maximálása veget fog venni a közönség kizsákmányolásának.

— A fémtárgyak eladásai határidejét meghosszabbították. A hivatalos lap szerda száma közölte a honvedelmi miniszter rendeletét arról, hogy a hadicsoportra igénybevett fémtárgyak eladására kiűsöt határidőt 1916. január 31-ig meghosszabbították.

— Sokat tudnak a foglyok. A katonai parancsnokságok erdekes átiratát küldtek a varmegyei kórház. Ugyanis azt tapasztalták, hogy az orosz foglyok, akik munasra vannak kényszerítve, sokkal többet tudnak a pontikai és hadi eseményekről, mint amennyit szabad volna tudniok. Szigorúan elrendeli az új leirat, hogy a gazdaságak újsos olyant elmondani a foglyok előtt, ami nem tartozik resjuk és a harctéri eseményekről a ujságok híreiről egyáltalán ne beszéljenek a foglyokkal, kezükbe ujságot ne adjanak. A rendelet vegrehajtását a csendőrség fogja ellenőrizni.

Közgazdaság.

A disznózsir, szalonna és sertésus legmagasabb ára.

Kedden tették közsé a disznózsir, szalonna és sertésus legmagasabb árának megállapítására vonatkozó rendeletet. A rendelet így hangzik:

Mindenemű disznózsirért (olvasztott disznózsirért, hájért és egyéb olvasztatlan nyers disznózsirért), valamint a friss nyers szalonnáért e cikkek termelőjével való forgalomban követhető legmagasabb ár a magyar szent korona országainak egész területére néve métermánsánsikinti (100 kg.) tiszta súlyra:

1916. évi december hó 16. napjától 1916. évi január hó 15. napjáig bezárólag; az olvasztott disznózsir tekintetében 700 koronában; a háj és egyéb olvasztatlan nyers disz-

nózsir tekintetében 620 koronában; -1916. évi január hó 16. napjától február hó 15. napjáig bezárólag; az olvasztott disznózsir tekintetében 650 koronában; a háj és egyéb olvasztatlan nyers disznózsir tekintetében 610 koronában; a friss szalonna tekintetében 590 koronában; az 1916. évi február hó 16. napjától március hó 15. napjáig; az olvasztott disznózsir tekintetében 600 koronában; a háj és egyéb olvasztatlan nyers disznózsir tekintetében 560 koronában; a friss nyers szalonna tekintetében 540 koronában; az 1916. évi március hó 16. napja utáni időben; az olvasztott disznózsir tekintetében 550 koronában; a háj és egyéb olvasztatlan nyers disznózsir tekintetében 510 koronában; a friss szalonna tekintetében 490 koronában állapítatik meg.

A friss sertésusnak ugy szalonnával, mind szalonna nélkül félszeresenkinti (fejjei és lábál számított) legmagasabb árát a zsir, szalonna és sertésus legmagasabb árának figyelembevételével állapítják meg. Ugyanezen hatóságok a ugyanugy állapítják meg az elkészített (főzött, füstölt, paprikás, főzött, abalt és csemege) szalonnaféléknek, valamint az összes sertésus-készítményeknek az e cikkek termelőjével való forgalomban érvényes árát is. A jelen rendelettel megállapított legmagasabb árakat, melyek magukban foglalják a rakodásiomáshoz való szállítás költségét is, az átvétel helyén és készpénzfizetés mellett történt adás esetére kell erteni. A jelen rendeletben meghatározott fogyasztási cikkeknek a közvetlen jogysztás céljait szolgáló (kiskeresk delmi) forgalomban való árúszása esetén érvényes legmagasabb árakat hatóságok állapítják meg. Ezeket az árakat a zsir időszakok szerint különbözöen és pedig a zsir, szalonna és sertésus megállapított árához hasonló csökkenéssel kell megállapítani.

A hatóságok kötelesek az általa megállapított legmagasabb árakat legkésőbb 1916. évi december hó 16. napjáig az illető törvényhatóság hivatalos lapjában, valamint az érdekelte községekben és városokban a helyi szokásnak megfelelően közhírré tenni és azokat a belügyminiszterhez haladéktalanul jelentés kíséretében beiterjesztetni.

Aki a zsir, szalonna, sertésus, sertésus-készítményeket drágábban árulja annál az arnál, amelyet a jelen rendelet alapján a hatóságok a vásárlás időpontjára néve legmagasabb arú megállapítottak, két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. D az özsirnek, hájnak, szalonnának és sertésusnak annak valamitőlforduló való beszerzésére ez a rendelet nem vonatkozik.

Egy másik rendelet mindenemű disznózsirnak, szalonnának és sertésusnak a magyar szent korona országainak területén kívüli eső helyre vasuton, hajón vagy gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványokról intézkedik. A miniszterium elrendeli, hogy a busznak és némely más cikkeknek vasuton, hajón vagy gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványokról kiadott rendeletben foglalt rendelkezések megfelelően kiterjesszönek mindenemű disznózsir, szalonna és sertésus szállítására is, az-al az elteréssel, hogy ezen cikkek szállításához igazolvány további intézkedésig csak a magyar szent korona országainak területén kívüli eső helyre történő szállításnál szükséges es hogy ezeket a szállítás igazolványokat az Országos Gazdasági Bizottság adlja ki.

Lévai piaciárak.

Bovátvesztő: Dr. Horváth Gyula rendőrkapitány.

Buza m. mázsánként 36 kor. 50 fillértől 39 kor. — fill. Kétzere 32 kor. — fill. 32 kor. — fill. Ross 30 kor. — fill. 30 kor. — fill. Arpa 30 kor. — fill. 32 kor. — fill. Zab 28 kor. — fill. 28 kor. — fill. Kukorica 26 kor. — fill. 26 kor. — fill. — Lenese 50 kor. — fill. 50 kor. — fill. — Bab 40 kor. — fill. 40 kor. — fill. — Köles 12 kor — fill. 18 kor. — fill.

Hivatalos közlemény.

7063—1915. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszö, miszerint az állami boritaladó és husfogyasztási adónak, valamint ezekkel kapcsolatban a városi fogyasztási adópótlékoknak az 1916. évben tételenként leendő adózás helyett az erre önként hajandó felekkel az áltány összegben való adózás meg van engedve.

Ebből kifolyólag az egyezkedési tárgyalást a javadalmi hivatal helyiségében (város-ház, emelet 4. sz.) folyó évi december hó 6, 7 és 8 napjainak d. e. 9—11 órájára kiűsözöm, — miről az érdekelte közönséget azon hozzáadással értesitem, hogy miután az egyezkedés csak egy napiari évre szól, tehát azon felek is, akik ez évben ki vannak egyezve és ezt a jövő 1916-ik évben szinten igénylik, újból meggyezésre vannak utalva.

Léva, 1915. évi november hó 30-án.

Bódogh Lajos.
pogarmesier

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1915 évi nov. hó 28-tól 1915. évi dec. hó 5-ig

Születés.

A szülök neve	A gyermek néme	A gyermek neve
---------------	----------------	----------------

Hingyi József	Bátya Julianna	leány	Julianna
Vank István	Gregovics F.	leány	Joán

Házasság.

Völegény és menyasszony neve	Vallása
------------------------------	---------

Kósis Gyula	Toth Margit	ref. r. kath.
-------------	-------------	---------------

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
-----------------	------	-------------

Fránya Károly	86 éves	Agg. kimerülés
---------------	---------	----------------

Nyilttér.

HÁZELADÁS.

A Zöldkert-utca és Simor-utca sarkán levő Máriaússy-ház eladó. Értekezni lehet **FORGÁCS MIHÁLY** úrnál (Kákai út 6. szám) vagy **dr. BALOG SÁNDOR** ügyvéd úrnál **LÉVÁN**.

Karácsonyi Occasió!

A n. é. vásárló közönségnek előnyös vételeket nyujtani óhajtván, **üzletemben** a szokásos és előnyösen ismert

Karácsonyi Occasió

a nagy áruhiány és az eddig még nem tapasztalt magas árak dacára — f. é. december hó 1-én veszi kezdetét.

Blumenthal Jónás
divatűzlete, Léván.

GROTTE VILMOS

divatáruházában

LÉVÁN.

Deczember hó 5-én veszi kezdetét a

karácsonyi vásár

a megszokott nagy választékon az áremelkedés dacára ez idén is leszűlített árban kerülnek eladásra ruha szövetek, selyem kelmék és mindenféle maradékok.

Eladó ház.

Léván Teleki (városi nagyszálloda) utcában levő 19. számú két utcára (Eötvös utcára) nyíló házam 16 méter . utcai fronttal eladom .
Szent-Ivány Endre Léva.

A LEGJOBB OLAJ

cséplő vagy automobil motorokhoz jutányos .. áron kapható ..

A VÁROSI SZÁLLODÁBAN.

Kölcsönkönyvtár

NYITRAI és TÁRSA R. T.

könyvkereskedésében LÉVÁN.

Előfizetés bármely nap kezdhető.

Ma moziba megyünk!

Az APOLLO mozgószínház
műsora érdekes.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára.

Telefon szám: 33.

L é v á n .

Telefon szám: 33.

Fiactéren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választéku állandó gépkiállítás van berendezve

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorok minden nagyságban Hopferr és Schrantz gőzcséplő készletek, eredeti Melichár-féle vetőgépek, Eächer-féle ekék és talajművelő eszközök valamint minden e szelbe végő gépek és géprészek Világhírű RAPID lánczoskutak.

Legjobb minőségű talarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos arakban.

Legjobb bevásárlási forrás!

KERN TESTVÉREK

fűszer-, gyarmatáru- és vasnagyszerkedése

Alapított 1881.

L É V Á N .

Telefon-szám 14.

Elsőrendű fűszer- és csemegeárak.

Naponta friss felvágottak és főtt **prágai sonka**, teavaj.

Legjobb minőségű **kávék**, „Glória“ pörkölt kávé.

Tea, rum, teasütemény.

Déligyümölcsök és dessert cukorkák.

Csemegebor, likör, cognac, pezsgő.

Takaréktűzhelyek, folytonégő kályhák, fa- és széntartók, kályhaellenzők, szesz-, szén- villamos vasalók, szesz és villamos gyorsforralók, kávé és teafőzők, húsvágógépek konyhamérlegek, főzőedények, valamint minden-
nemű modern háztartási és konyhafelszerelési cikkek.

KATONAI evőcsésze, thermos, kulacs, gyorsforraló, aluminium ivópohár, hátizsák, villamos zseblámpa. Campolin vízhatlan bőrkenőcs raktára.